

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี

Academic Affairs Administration of Secondary School in Educational Sandbox Kanchanaburi

¹ธิดารักษ์ โมเล็ก ²วรกาญจน์ สุขสดเขียว

¹Tidarak Molek ²Vorakarn Suksodkiew

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2}Faculty of Education, Silpakorn University

^{1,2}Corresponding author, e-mail: Gohungtida@gmail.com

Received June 7, 2026; Revised June 21, 2026; Accepted: August 26, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 19 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้วางแผนและนโยบาย จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้สังเกต ติดตาม ประเมินผล จำนวน 4 คน วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก, เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่ม, วิเคราะห์ตามกรอบแนวคิด และจำแนกข้อมูล เชิงความคิดเห็นและ เชิงประเมิน เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับ ภาพอนาคตที่เป็นไปได้ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยสาระสำคัญ 10 ด้าน 69 ประเด็น คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมในการบริหารงานทางวิชาการ 9 ประเด็น 2) การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของนักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ 6 ประเด็น 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครู 5 ประเด็น 4) การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและสะท้อนผลการเรียนรู้ได้จริง 6 ประเด็น 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ 10 ประเด็น 6) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ 10 ประเด็น 7) การนิเทศสถานศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 9 ประเด็น 8) การประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา 7 ประเด็น 9) การใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน 3 ประเด็น 10) ความร่วมมือกับภาคธุรกิจ/องค์กรเอกชน 4 ประเด็น

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา; จังหวัดกาญจนบุรี; โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to determine the academic administration of secondary schools in the Kanchanaburi Educational Innovation Area by using the Ethnographic Future Research (EFR) technique. There were respondents including 19 experts. The sample was obtained from purposive sampling. There were 3 groups including 1) planners and policy makers group 4 representative 2) school directors' group 11 representative and 3) supervisor, monitoring and evaluation group 4 representative. The research instruments including an unstructured interview. The research data analyzed by in-depth interview, comparing data between group, conceptual framework analysis and classifying data into opinion and evaluation for foresight-based knowledge. The research results were found as follows; Academic Affairs Administration of Secondary school in Educational Sandbox Kanchanaburi consisted of 10 key aspects 69 issues which were; 1) Establishing a shared vision for academic affairs administration 9 issues, 2) Developing curricula aligned with student needs and aptitudes based on competency-based frameworks 6 issues, 3) Professional Learning Communities 5 issues, 4) Diverse measurement and evaluation reflecting authentic learning outcomes 6 issues, 5) Development of instructional media, innovation, technology, and learning resources 10 issues, 6) Building academic affairs administration networks 10 issues, 7) Educational supervision to enhance instructional processes 9 issues, 8) Collaboration between schools 7 issues, 9) Shared utilization of resources and learning centers 3 issues, and 10) Partnerships with the business sector and private organizations 4 issues.

Keywords: Academic Affairs Administration; Educational Sandbox; Kanchanaburi Province; Secondary School

บทนำ

ในยุคที่ความเปลี่ยนแปลงกลายเป็นสภาวะปกติของโลก การศึกษาจำต้องทำหน้าที่มากกว่าการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่น เป็นกระบวนการที่สร้าง "ความสามารถในการดำรงอยู่" ให้แก่คนรุ่นใหม่ สถานศึกษาจึงต้องผลิตผู้เรียนที่มีทั้งความรู้เชิงสาระ ทักษะการคิดขั้นสูง และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย สำหรับประเทศไทย ความเหลื่อมล้ำทางทรัพยากรระหว่างโรงเรียนในเมืองกับโรงเรียนชายขอบที่ยังคงกว้าง ประกอบกับผลการประเมิน PISA ในช่วงที่ผ่านมาสะท้อนว่านักเรียนไทยยังมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ OECD ในทุกด้าน ทั้งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน ซึ่งเป็นคะแนนที่ต่ำที่สุดในรอบ 20 ปี นับตั้งแต่ไทยเข้าร่วมการประเมิน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) ดังนั้นเพื่อเข้าถึงการพัฒนาให้ตรงจุด การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษา เพราะเป็นภารกิจที่เชื่อมระหว่างนโยบายระดับชาติกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจริงในชั้น

ในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ความซับซ้อนของการบริหารงานวิชาการยิ่งทวีคูณ เพราะผู้เรียนในช่วงอายุ 12-18 ปีอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการ โรงเรียนมัธยมยังต้องรับมือกับแรงกดดันจากระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการออกแบบหลักสูตรในทางปฏิบัติ ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสิ่งที่หลักสูตรต้องการและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน ความพยายามในการตอบสนองต่อปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบการศึกษาไทย คือการประกาศใช้พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นการเปิดพื้นที่ทางกฎหมายให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการนอกเหนือจากกรอบระเบียบปฏิบัติส่วนกลางในประเด็นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาแนวคิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox) (พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562, 2562)

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นหนึ่งใน 8 จังหวัดนำร่องแรกที่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามกฎหมายดังกล่าว โดยมีสถานศึกษานำร่องทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2566) เนื่องด้วยจังหวัดกาญจนบุรีมีลักษณะทางภูมิศาสตร์และสังคมวัฒนธรรมที่หลากหลายและซับซ้อนเป็นพิเศษ เป็นจังหวัดขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ติดชายแดนประเทศเมียนมา มีกลุ่มชาติพันธุ์และผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งในเมืองและในพื้นที่ห่างไกลที่การเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษายังไม่เท่าเทียมกัน สภาพดังกล่าวทำให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมกาญจนบุรีต้องผกผันระหว่างการใช้กรอบนโยบายส่วนกลางกับการตอบสนองความต้องการเฉพาะของบริบทพื้นที่ให้ได้อย่างสมดุล (ปฐมชัย จิระอรุณ, 2568) แม้ว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากาญจนบุรีจะมีพัฒนาการที่น่าสนใจในหลายด้าน แต่จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ยังขาดการศึกษาเชิงลึกที่มุ่งเน้นมิติการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมโดยเฉพาะ ยังไม่มีการศึกษาที่ตอบคำถามว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมกาญจนบุรีเป็นเช่นใด ควรมีแนวทางการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทนี้อย่างไร (ปิยนัฐ ธนะบุตร, 2566) คำถามเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงปฏิบัติการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากาญจนบุรี โดยมุ่งทำความเข้าใจสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในบริบทเฉพาะนี้ อย่างเป็นระบบเพื่อให้ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงทั้งในระดับสถานศึกษา ระดับนโยบายเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากาญจนบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

บทความการวิจัยครั้งนี้เป็นวิธีวิจัยเชิงอนาคต โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) ที่มีแผนแบบการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ตรวจสอบสมาวการณ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากาญจนบุรี มีวิธีการดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้ 1) ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล 2) ตัวแปรที่จะศึกษา คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ที่ได้จากการสรุปผลความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบชาติพันธุ์วรรณา EFR (Ethnographic Futures Research)

2. การสร้างเครื่องมือวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ เช่น ตำรา วารสารทางวิชาการ บทความวิจัย งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ และแนวคิด ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี เพื่อรวบรวมสาระสำคัญของความรู้ ที่สำคัญ นำไปสร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview)

3. เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อประกอบการวิจัย จากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สัมภาษณ์ดำเนินการทั้งแบบด้วยตนเอง และการสัมภาษณ์ผ่านทางระบบสารสนเทศ

เพื่อให้การวิจัยนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้วางแผนลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ผู้วิจัยจัดเตรียมโครงการวิจัยอย่างเป็นระบบตามระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย โดยเริ่มต้นด้วยการศึกษาสถานะการณ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ด้วยการศึกษาวិเคราะห์ แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ จากตำรา เอกสารทางวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ งานวิจัยต่างๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อนำมาพัฒนาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย จัดทำโครงร่างการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และสอบปกป้องโครงร่างการวิจัย โดยขั้นสุดท้ายนี้เป็นการปรับแก้ไขโครงร่างการวิจัยตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสอบปกป้องโครงร่างการวิจัย และขออนุมัติจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อดำเนินการทำวิจัยต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยใช้ EFR (Ethnographic Futures Research) ซึ่งสรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้ **ขั้นที่ 1** การศึกษาตัวแปรการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมและเข้าใจบริบทที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ เช่น ตำรา วารสารทางวิชาการ บทความวิจัย งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ และแนวคิดที่เกี่ยวกับการ **ขั้นที่ 2** การกำหนดกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่เหมาะสมสำหรับการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดำเนินการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้วางแผนและนโยบายจำนวน 4 คน ดังนี้ 1) ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี 2) ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี 3)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 4) ผู้อำนวยการกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 11 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 11 คน กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้นิเทศ ติดตาม ประเมินผล จำนวน 4 คน คือ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษจำนวน 4 คน **ขั้นที่ 3** การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 กลุ่ม โดยเน้นการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์ตรงของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญ ในการสร้างภาพรวมของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลเริ่มต้นหลังจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มแรก ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาข้อมูลที่ได้และเห็นว่ามีความอึดอัดเพียงพอที่จะเริ่มการวิเคราะห์ โดยการระบุคำถามเชิงลึก เพื่อเติมเต็มข้อมูลที่ขาดหายไป ก่อนที่จะเขียนโครงร่างรายงานฉบับแรกเพื่อช่วยในการสังเกตช่องว่างของข้อมูล ที่ต้องการเพิ่มเติม หลังจากนั้นจึงทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่สองและสาม ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียด โดยการเปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดในขั้นตอนการตีความข้อมูล ผู้วิจัยจะพิจารณาว่าข้อมูลมีความหมายต่อตัวผู้วิจัยและผู้อ่านอย่างไร โดยการเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดเพื่อสร้างทฤษฎีที่สอดคล้องกับภาพอนาคตที่เป็นไปได้ จากนั้นจะจำแนกข้อมูลเชิงความคิดเห็น (Cognitive) และข้อมูลเชิงประเมิน(Evaluative) เพื่อให้การตีความมีความลึกซึ้งและสอดคล้องกับกรอบแนวคิดทางทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ก่อนที่จะดำเนินการเขียนรายงานวิจัยเพื่อสรุปผลการศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย และข้อเสนอแนะมาจัดทำรายงานการวิจัย และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการให้ข้อเสนอแนะ และจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการอ่านบันทึกการสัมภาษณ์หลายครั้ง เพื่อให้เห็นภาพรวมและค้นหาคำตอบที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกัน จากนั้นจัดกลุ่มคำตอบที่ได้ตามหัวข้อและพิจารณาว่าข้อมูลใดที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำเสนอในผลการวิจัยได้ ในการค้นหาแบบแผนของคำตอบ ผู้วิจัยได้แยกข้อมูลตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแยกความเห็นของคนส่วนใหญ่ และความเห็นของคนส่วนน้อย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสามารถเปรียบเทียบได้ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในสองกลุ่มที่เหลือจะทำเมื่อข้อมูลจากกลุ่มแรกมีความอึดอัดแล้ว และการสัมภาษณ์กลุ่มที่เหลือจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูลที่ได้ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะคำนึงถึงบริบทและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง การนำเสนอข้อมูลจะถูกจัดลำดับตามความสำคัญเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งจะส่งผลให้สามารถสร้างองค์ความรู้ที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับภาพอนาคตที่เป็นไปได้

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา กาญจนบุรี ประกอบด้วย 10 ด้าน 69 ประเด็น ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์การบริหารงาน ทางวิชาการ 9 ประเด็น 2) การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ และความถนัดของ นักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ 6 ประเด็น 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครู 5 ประเด็น 4) การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสะท้อนผลการเรียนรู้ได้จริง 6 ประเด็น 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ 10 ประเด็น 6) การ สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ 10 ประเด็น 7) การนิเทศสถานศึกษา เพื่อพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ 9 ประเด็น 8) การประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา 7 ประเด็น 9) การใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน 3 ประเด็น 10) ความร่วมมือกับภาคธุรกิจ/องค์กรเอกชน 4 ประเด็น

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี มี 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) การสร้าง วิสัยทัศน์การบริหารงานทางวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการ และความ ถนัดของนักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครู 4) การวัด และประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสะท้อนผลการเรียนรู้ได้จริง 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ 6) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการ บริหารงานวิชาการ 7) การนิเทศสถานศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 8) การประสานความ ร่วมมือระหว่างสถานศึกษา 9) การใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน 10) ความร่วมมือกับภาค ธุรกิจ/องค์กรเอกชน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ทั้ง 10 ด้าน มีความเหมาะสม ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ต้องให้ความสำคัญกับการสร้าง วิสัยทัศน์ในการบริหารงานทางวิชาการ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีส่วนร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย จัดทำกรอบการบริหารงานทางวิชาการ กำหนดบทบาทความรับผิดชอบ จัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายและทำนโยบายเพื่อสร้างแนวทางการบริหารงานทางวิชาการที่ประสิทธิภาพ มีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับ ความต้องการ และความถนัดของนักเรียนตามหลักสูตรฐาน สมรรถนะ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ มีความ เข้าใจเพียงพอที่จัดการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสะท้อนผลการเรียนรู้ ได้จริงตรงตามวัตถุประสงค์ ตรงตามสมรรถนะผู้เรียน ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาความสามารถตนเองจน นำไปสู่การสร้าง Soft Power ปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องได้รับการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ให้เพียงพอ มีคุณภาพ

นอกจากนี้ผู้บริหารสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการเพื่อสร้างความ เข้มแข็งและความสัมพันธ์ที่ดีในการประสานความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการ นิเทศสถานศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ และ

การเป็นโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม นอกจากนี้เพื่อให้สามารถส่งเสริมพัฒนาความสามารถของผู้เรียน จำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา เพื่อแบ่งปันทรัพยากรสำหรับโรงเรียน ขนาดเล็กที่ขาดแคลนทรัพยากร ส่งเสริมให้จัดทำเครือข่าย PLC ระหว่างโรงเรียนให้มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ที่หลากหลายนำไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการสอนร่วมกัน และประสานเครือข่ายกับ มหาวิทยาลัยภาคธุรกิจ/องค์กรเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ ในการสนับสนุนงบประมาณ ความ อนุเคราะห์สถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านต่างๆ ที่ตรงกับความต้องการให้กับผู้เรียน ซึ่ง สอดคล้องกับชัชวาล สิงหาทอง ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความ ร่วมมือของสถานศึกษาด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาแบบการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือ ของสถานศึกษาด้านวิชาการมีทั้งหมด 9 องค์ประกอบหลักได้แก่ 1. หลักการของรูปแบบเครือข่าย ความร่วมมือของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 2. วัตถุประสงค์ของเครือข่ายความร่วมมือของกลุ่ม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 3. ลักษณะกิจกรรมสำคัญที่เสริม ประสิทธิภาพการดำเนินการกิจของ เครือข่ายของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 4. ขอบข่าย และภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 5. เทคนิควิธีการพัฒนาสมาชิกเครือข่ายของกลุ่ม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 6. คุณลักษณะที่ดีของผู้นำเครือข่ายของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 7. บทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานของ เครือข่ายและการสะท้อนผลของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 8. โครงสร้างของเครือข่าย ของกลุ่มโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ 9. การบริหารจัดการเครือข่ายของกลุ่ม โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ จากข้ออภิปรายข้างต้นพบว่าสอดคล้องกับพรณวิภา สมสะอาด ได้ ทำการศึกษาวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาองค์ประกอบ และแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพ ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทาง วิชาชีพของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการและวัตถุประสงค์ 2) ขอบข่ายการ บริหารงานวิชาการ 3) กระบวนการบริหารงานวิชาการ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของ นักเรียนและ 4) ผลผลิตและปัจจัยแห่งความสำเร็จผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบฯ อยู่ใน ระดับมาก ผลการประเมินความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ที่สุด (พรณวิภา สมสะอาด, 2564)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีดังนี้ ด้านที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์การบริหารงานทาง วิชาการ ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการวางรากฐานการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหาร โรงเรียนควรร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาชาติ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาและการบริหารงานวิชาการภายในสถานศึกษา ร่วมศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการในการพัฒนา และเป้าหมาย ในอนาคตของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น ศึกษาวิเคราะห์ ร่วมกันกำหนดเป้าหมายการยกระดับคุณภาพการบริหารงานทางวิชาการอย่างชัดเจน จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แล้วนำไปจัดทำกรอบการบริหารงานทางวิชาการที่ยืดหยุ่น ในการจัดการเรียนรู้ ที่รองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและการเป็นโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรม และเพื่อความชัดเจนใน การปฏิบัติ โรงเรียนควรกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรทุกระดับเกี่ยวกับการ

บริหารงานทางวิชาการ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลเครือข่ายภายในสถานศึกษา และเครือข่ายระหว่างสถานศึกษา หน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นระบบ เข้าถึงฐานข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และเพื่อความเข้าใจตรงกันโรงเรียนจึงควรประกาศนโยบายเพื่อสร้างแนวทางการบริหารงานทางวิชาการที่ประสิทธิภาพให้ผู้ปฏิบัติเห็นผลประโยชน์ร่วมมากกว่าผลประโยชน์ฝ่ายเดียว สามารถปฏิบัติงานให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกัน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่กล่าวว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

ด้านที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ และความถนัดของนักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ดังนั้นโรงเรียนควรจัดประชุมระดมความคิดเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาชาติ หลักสูตรฐานสมรรถนะ นโยบายที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา และทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติงานจึงจัดตั้งคณะกรรมการดูแลพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นฐานสมรรถนะ เน้นการพัฒนาสมรรถนะ ทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะที่จำเป็นรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเชื่อมโยงกับท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นหน่วยงานเอกชน ให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน เช่น หลักสูตรวิชาชีพพระยาสัณห์ให้มีความทันสมัย ชัดเจน ยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงนำไปสู่การสร้าง Soft Power ในส่วนของต้นสังกัดส่วนจังหวัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เป็นผู้ขับเคลื่อนหลักของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนายกระดับคุณภาพวิชาการของท้องถิ่น จึงจัดให้มีอบรมหลักสูตรท้องถิ่นให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร แนวทางการประเมินสมรรถนะของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้ผู้เรียนให้เกิดทักษะด้านวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา นิตยวัน และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยองพบว่าได้แก่ รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู มี 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมของครูในการวัดผลและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมของครูในการนิเทศการศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมของครูในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (อัจฉรา นิตยวัน และคณะ, 2568)

ด้านที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครูเป็นกลไกหลักในการสร้างผู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ลงไปสู่ผู้เรียนนั่นคือครูที่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ ดังนั้นการจัดอบรมครูผู้สอนเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจของครูผู้สอนต่อหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จัดให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาระหว่างครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีชั่วโมงเพิ่มเติมให้ครูได้มีโอกาสสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อลดช่องว่าง เสริมสร้างความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

และสำหรับองค์ความรู้เฉพาะด้าน จึงจำเป็นที่ต้องเตรียมความพร้อมให้ครูผู้สอน การอบรมพัฒนาทักษะวิชาชีพให้ครูมีความเชี่ยวชาญ เพิ่มพูนความรู้ในทักษะวิชาชีพเฉพาะด้าน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เช่น หลักสูตรสาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ หลักสูตรห้องเรียนเตรียมแพทย์ ห้องเรียนเตรียมวิศวฯ ห้องเรียนสี่เหล้าทัพ โรงเรียนจัดเวทีให้ร่วมกันวิพากษ์หลักสูตร นวัตกรรม ผลที่เกิดกับโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของชูลีพร สุระโชติ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) ผลการวิจัยพบว่าข้อที่ 1) หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชน แห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) ที่ประกอบด้วย เหตุผลและความสำคัญ หลักการของหลักสูตรจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร โครงสร้าง/เนื้อหาแนวคิด และทฤษฎีกระบวนการพัฒนาครุกิจกรรการฝึกอบรม สื่อประกอบ การอบรม การประเมินผล หลักสูตร และเอกสารประกอบการอบรม โดยการประเมินความเหมาะสมจาก ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับ มาก (ชูลีพร สุระโชติ, 2563)

ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสะท้อนผลการเรียนรู้ได้จริง เมื่อสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพได้แล้ว การวัดและประเมินผล เพื่อทราบถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดอบรมพัฒนาครูให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการวัด และประเมินผลการจัดการเรียนรู้และวัดประเมินผลคุณภาพนักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ และพัฒนารูปแบบวิธีการวัด และประเมินผลที่หลากหลาย ยืดหยุ่นในการวัด และประเมินผลสำหรับการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน และการส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลที่มีความเชื่อมั่น มีคุณภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา สามารถวัดการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning ได้ตามสภาพจริงอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรัตน์ อุปันันท์ และเศรษฐพงษ์ เลิศปรีชา ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลทางการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของครูโรงเรียนสตรีอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า (1) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลทางการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านที่ 1 สมรรถนะด้านการเลือกวิธีการวัดและประเมินผลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มี 6 รายการ ด้านที่ 2 สมรรถนะด้านการพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มี 6 รายการ ด้านที่ 3 สมรรถนะด้านการใช้ผลการประเมินโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มี 6 รายการ ด้านที่ 4 สมรรถนะด้านการสื่อสารผลการประเมินโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มี 6 รายการและ (2) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลทางการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทั้ง 4 ด้านรวม 24 รายการ มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด (เบญจรัตน์ อุปันันท์ และเศรษฐพงษ์ เลิศปรีชา, 2568)

ด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่สำคัญมากในยุคที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้า และเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อทำมือ สื่อเทคโนโลยี สื่อออนไลน์ สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียน จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาสนับสนุน

งบประมาณในการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และเพียงพอ จึงจะสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเป็นนวัตกร และสามารถพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม จัดเวทีการประกวดส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วม ในการออกแบบ พัฒนา และผลิตสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบที่ตนเอง สนใจ แล้วนำไปจัดทำฐานข้อมูลคลังสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ เพื่อรวบรวมข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนให้นักเรียนได้เรียนรู้ ด้วยตนเองทุกที่ทุกเวลา สำหรับห้องเรียนที่มีความเฉพาะด้าน จำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นห้องเรียนเสมือนจริง ให้นักเรียนได้เรียนรู้และเกิด ประสบการณ์ ตรง เช่น ห้องเรียนนักประดิษฐ์ (หุ่นยนต์ต่างๆ) ห้องเรียนช่างปั้น ห้องเรียนช่างยนต์ ห้องเรียนแพทย์ ห้องเรียนความเป็นเลิศกีฬา มีสื่อเทคโนโลยี อำนวยความสะดวกและพร้อมในการจัดการเรียนรู้ และจัดทำแนวทางจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการ แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในชุมชน ท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัว เมื่อมีแหล่งเรียนรู้ต่างจำเป็นจัดทำบุคลากรดูแลพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทุกที่ทุกเวลา และเรื่องที่สำคัญมากอีกประการ เมื่อสามารถจัดสรรทุกอย่างได้แล้วนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดมาตรการ และแนวทางในการป้องกันภัยจาก สื่อสังคมออนไลน์ และส่งเสริม ให้นักเรียนรู้เท่าทันการใช้สื่อ และเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของดารุณี เดชยศดี ได้ทำการวิจัยศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต และอาชีพของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย ภารกิจย่อย 10 คือ 1) พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) พัฒนาสื่อต้นแบบ เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือตามความต้องการของสถานศึกษา 3) พัฒนาครู ผู้บริหารให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม (EDLTV) 5) นิเทศ ติดตามประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) ประสานความร่วมมือในการส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 7) วิจัย พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา 8) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 9) จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและ 10) จัดทำรายงานการนิเทศ ติดตามประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (ดารุณี เดชยศดี, 2562)

ด้านที่ 6 การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการวางรากฐานการบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานมีหลากหลายรูปแบบ ผู้บริหารควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมาย ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้กับสถานศึกษาในเครือข่าย ระหว่างหน่วยงานการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา สามารถร่วมกันระดมความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานวิชาการระหว่างสถานศึกษาในกลุ่ม หรือสหวิทยาเขต จะช่วยสร้างความเข้มแข็งและความสัมพันธ์ที่ดีภายในเครือข่ายใน การจัดการศึกษา และการบริหารงานวิชาการ อีกทั้งการสร้างกิจกรรมเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ สร้างความสุข และสุขภาพจิตที่ดีในการบริหารงานวิชาการจะ ช่วยส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อความชัดเจนควรจัดทำบันทึก

ข้อตกลงร่วมมือในการบริหารงานวิชาการภายในเครือข่าย โดยผู้บริหารจะเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการต่างๆของกลุ่มเครือข่ายเพื่อประสานความร่วมมือการบริหารงานวิชาการกันอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีการรวมกลุ่มได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จึงมีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารงานวิชาการภายในเครือข่ายอย่างชัดเจน และเพื่อความสะดวกในการประสานงาน สถานศึกษาต่างๆ ควรร่วมมือกันพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลรองรับการประสานความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายการบริหารงานวิชาการ ในรูปแบบออนไลน์ระหว่างหน่วยงานที่อยู่ใกล้กัน มีระบบประเมินผลการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ และปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 7 การนิเทศสถานศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรประชุมร่วมกันศึกษาวิเคราะห์ และวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ทำหน้าที่นิเทศภายในอย่างเป็นระบบ แต่งตั้งกลุ่มผู้รับผิดชอบให้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาที่หลากหลาย ยึดหยุ่น สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ จัดทำแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อรองรับการนิเทศภายในสถานศึกษา การประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล พัฒนาเครื่องมือการนิเทศ ภายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมมีมาตรฐาน และสามารถประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาได้จริง สิ่งที่สำคัญต่อการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศต้องตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา ให้โรงเรียนเตรียมพร้อมรับการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของผู้นิเทศจากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ อาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นต้น สำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในสถานศึกษาควรปฏิบัติแบบกัลยาณมิตร เพื่อมาตรฐานในการนิเทศผู้บริหารควรสร้างเครือข่าย และทำข้อตกลงความร่วมมือในการนิเทศภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และหน่วยงานการศึกษาเพื่อพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะและการเป็นโรงเรียนพื้นที่นวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 5 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบองค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบองค์ประกอบที่ 3 ผู้ที่เกี่ยวข้องและ บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการนิเทศ และ องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ของการนิเทศ และรูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุดและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (วิจิตรา วรธาดาสวัสดิ์, 2566)

ด้านที่ 8 การประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้บริหารประชุมทำข้อตกลงความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน ใกล้เคียง เพื่อแบ่งปันทรัพยากร และแก้ปัญหาการบริหารจัดการ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก การมีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่นๆ เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกัน และพัฒนาการทำวิจัยเพิ่มความเข้มแข็งทางวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารและครูต้องร่วมกันพัฒนานักเรียนผ่านเครือข่ายกับ

มหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่นๆ เช่น ส่งนักเรียนเข้าค่ายทักษะวิชาการต่างๆ ผู้บริหารประสานความร่วมมือไปยังเครือข่ายภาคธุรกิจ/ชุมชน พัฒนาหลักสูตรอาชีพ จัดโครงการ ฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ สร้างความเชื่อมโยง “การเรียนรู้-โลกการทำงาน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้ครบวงจร การสร้างเครือข่ายภายในพื้นที่รวมกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดเดียวกัน แลกเปลี่ยนครูผู้เชี่ยวชาญ และทรัพยากร จัดทำเครือข่าย PLC ระหว่างโรงเรียน พัฒนานวัตกรรมการสอนร่วมกัน เป็นการช่วยลดความโดดเดี่ยวของครู และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้นการจัดเวที PLC ร่วมกันข้ามโรงเรียน เพื่อความร่วมมือในการแก้ปัญหาเชิงบริบทพื้นที่ได้ตรงจุด สอดคล้องกับงานวิจัยของทนันเดช ยงค์มกล ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่าข้อ2การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ การสร้างองค์ประกอบเครือข่าย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีมุมมองร่วมกัน 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 3) การประสานงานเครือข่าย 4) การให้คำปรึกษาเครือข่าย 5) การสร้างสรรค์ผลงานและ 6) การกำกับดูแลและติดตาม (ทนันเดช ยงค์มกล, (2562)

ด้านที่ 9 การใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการลดข้อจำกัดด้านทรัพยากรสำหรับโรงเรียนเล็ก ดังนั้นโรงเรียนในเครือข่ายจึงควรทำข้อตกลงการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น การใช้ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการร่วมกัน เพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ให้กับโรงเรียนในเครือข่ายที่ขาดแคลนทรัพยากร ประสานขอความร่วมมือวิทยากรท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนที่ตรงกับบริบทของชุมชน และต้องจัดทำข้อตกลงหน้าที่ในการดูแลรักษาทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของปิลันท์ ปาวิชัย และคณะ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า 1) แหล่งเรียนรู้ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันสร้างขึ้นในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ศูนย์วิชาการ ศูนย์โสตทัศนศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน สวนพฤกษศาสตร์ สวนวรรณคดี สวนสมุนไพรแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ป่าไม้ 2) แหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตเช่น แมลง ต้นไม้ บุคคล ภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) แหล่งเรียนรู้ที่ไม่มีชีวิตเช่น หิน กรวด หวาย ดิน น้ำ ลม 4) แหล่งเรียนรู้ที่เป็น ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ฝนตก แดดออก น้ำท่วม ความแห้งแล้ง ฤดูกาล 5) แหล่งเรียนรู้ด้าน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อในท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้วิชาการ เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ 6) แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เช่น สื่อประสม เทคโนโลยีสารสนเทศการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (ปิลันท์ ปาวิชัย และคณะ, 2568)

ด้านที่ 10 ความร่วมมือกับภาคธุรกิจ/องค์กรเอกชน โรงเรียนจำเป็นต้องประสานความอนุเคราะห์ในการพัฒนาโรงเรียน ให้มีแหล่งทรัพยากรในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และช่วยสร้างภาพลักษณ์เชิงนวัตกรรม ประสานรับการสนับสนุนทรัพยากรและเทคโนโลยี ห้างร้าน/บริษัทสนับสนุนอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการเพื่อการเรียนรู้ หรือให้ทุนการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป โรงเรียนประสานความอนุเคราะห์ในการพัฒนาครู ได้รับความรู้ทันสมัย ได้เครือข่ายวิชาชีพ และ

แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมผู้เรียนเฉพาะทาง เช่น โรงงาน บริษัท ศูนย์การเรียนรู้มหาวิทยาลัย และขอความอนุเคราะห์ในการรับนักเรียนฝึกประสบการณ์/ฝึกงานในช่วงปิดภาคเรียน เรียนรู้ จากสถานประกอบการจริง ประเมินผลร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับบริษัท ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม ทักษะประกอบการ เข้าใจโลกการทำงานได้ทักษะอาชีพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณตน สุชาติพยพันธ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ทั้งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด และร่วม ดำเนินกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กล่าวว่า มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ และอำนาจขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อเพิ่มบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ในการจัดการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน การจัดการศึกษาร่วมกับภาคเอกชนในรูปแบบต่างๆ การสนับสนุนและกำกับดูแลสถานศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับหลักการ และสาระสำคัญตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย (วรรณตน สุชาติพยพันธ์, 2567)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เสนอองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 1

ภาพประกอบ 1 การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี

จากภาพประกอบ 1 อธิบายได้ว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ประกอบด้วย 10 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์การบริหารงานทางวิชาการ 2) การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ และความถนัดของนักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครู 4) การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสะท้อนผลการเรียนรู้ได้จริง 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ 6) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ 7) การ

นิเทศสถานศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 8) การประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา 9) การใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน 10) ความร่วมมือกับภาคธุรกิจ/องค์กรเอกชน

สรุป

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี ประกอบด้วย 10 ด้าน 69 ประเด็น ได้แก่ 1) การสร้างวิสัยทัศน์การบริหารงานทางวิชาการ 9 ประเด็น 2) การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ และความถนัดของนักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ 6 ประเด็น 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาครู 5 ประเด็น 4) การวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสะท้อนผลการเรียนรู้ได้จริง 6 ประเด็น 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ 10 ประเด็น 6) การสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมการบริหารงานวิชาการ 10 ประเด็น 7) การนิเทศสถานศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ 9 ประเด็น 8) การประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา 7 ประเด็น 9) การใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน 3 ประเด็น 10) ความร่วมมือกับภาคธุรกิจ/องค์กรเอกชน 4 ประเด็น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) ผู้บริหารโรงเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ควรมีการประชุมร่วมกันศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมายการบริหารงานทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

2) โรงเรียนควรจัดคณะกรรมการดูแลพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการ และความถนัดของนักเรียนตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ ให้มีความเชื่อมโยงกับท้องถิ่น นำไปสู่การสร้าง Soft Power

3) โรงเรียนจัดการอบรมพัฒนาทักษะวิชาชีพให้ครูมีความเชี่ยวชาญในความรู้ในทักษะวิชาชีพเฉพาะด้าน

4) โรงเรียนจัดอบรมพัฒนาครูให้สามารถสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลที่มีความเชื่อมั่น มีคุณภาพ สามารถวัดการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning ได้ตามสภาพจริงอย่างถูกต้อง

5) ผู้บริหารควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณในการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และเพียงพอ

6) ผู้บริหารควรเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการต่างๆ ของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเพื่อประสานความร่วมมือการบริหารงานวิชาการภายในเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

7) ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องควรสร้างความตระหนักให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเห็นถึงความสำคัญของการนิเทศเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ

8) ผู้บริหารร่วมกันพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อช่วยรองรับโครงการฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ สร้างความเชื่อมโยง “การเรียนรู้-โลกการทำงาน”

9) โรงเรียนจัดทำข้อตกลงการใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้ร่วมกันเพื่อเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนที่ตรงกับบริบทของชุมชน

10) โรงเรียนควรประสานความอนุเคราะห์จากสถานประกอบการจริง ในการรับนักเรียนฝึกประสบการณ์/ฝึกงานในช่วงปิดภาคเรียน ให้ได้รับทักษะประกอบการ เข้าใจโลกการทำงาน ได้ทักษะอาชีพจริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรีเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและบริบทของชุมชน

2. ควรศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี

3. ควรศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

ชูลีพร สุระโชติ. (2563). การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC). (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดาร์ณี เดชยศดี. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตและอาชีพของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ทนันเดช ยงค์มกล. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.

เบญจรัตน์ อุปันนัท และเศรษฐพงษ์ เลิศปรีชา. (2568). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลทางการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของครูโรงเรียนสตรีอ่างทอง. วารสารนวัตกรรมการวิจัยเพื่อสังคม, 1(5), 14-28.

ปฐมชัย จิระอรุณ. (2568). การศึกษาแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียนนาร่องในเขตพื้นที่นวัตกรรมจังหวัดกาญจนบุรี. (คุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสยาม.

ปิลันท์ ปาวิชัย และคณะ. (2568). รูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 11(1), 31-44.

- ปิยนัฐ ณะบุตร. (2566). กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เสริมสร้างสมรรถนะการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณวิภา สมสะอาด. (2564). รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพของนักเรียนในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562. (2562, 30 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนที่ 56 ก, หน้า 102-137.
- วรรณดน สุชาติพิยพันธุ์. (2567). การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายโดยใช้จังหวัดเป็นฐาน. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชิรดา วรธาดาสวัสดิ์. (2566). รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2566). ผลการประเมิน PISA 2022. สสวท. <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2566). พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox). หอสมุดรัฐสภา. <https://library.parliament.go.th/en/radioscript/rr2566-dec2>
- อัจฉรา นิตยวัน และคณะ. (2568). รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง. วารสารครุศาสตร์ปัญญา, 4(4), 140-154.

